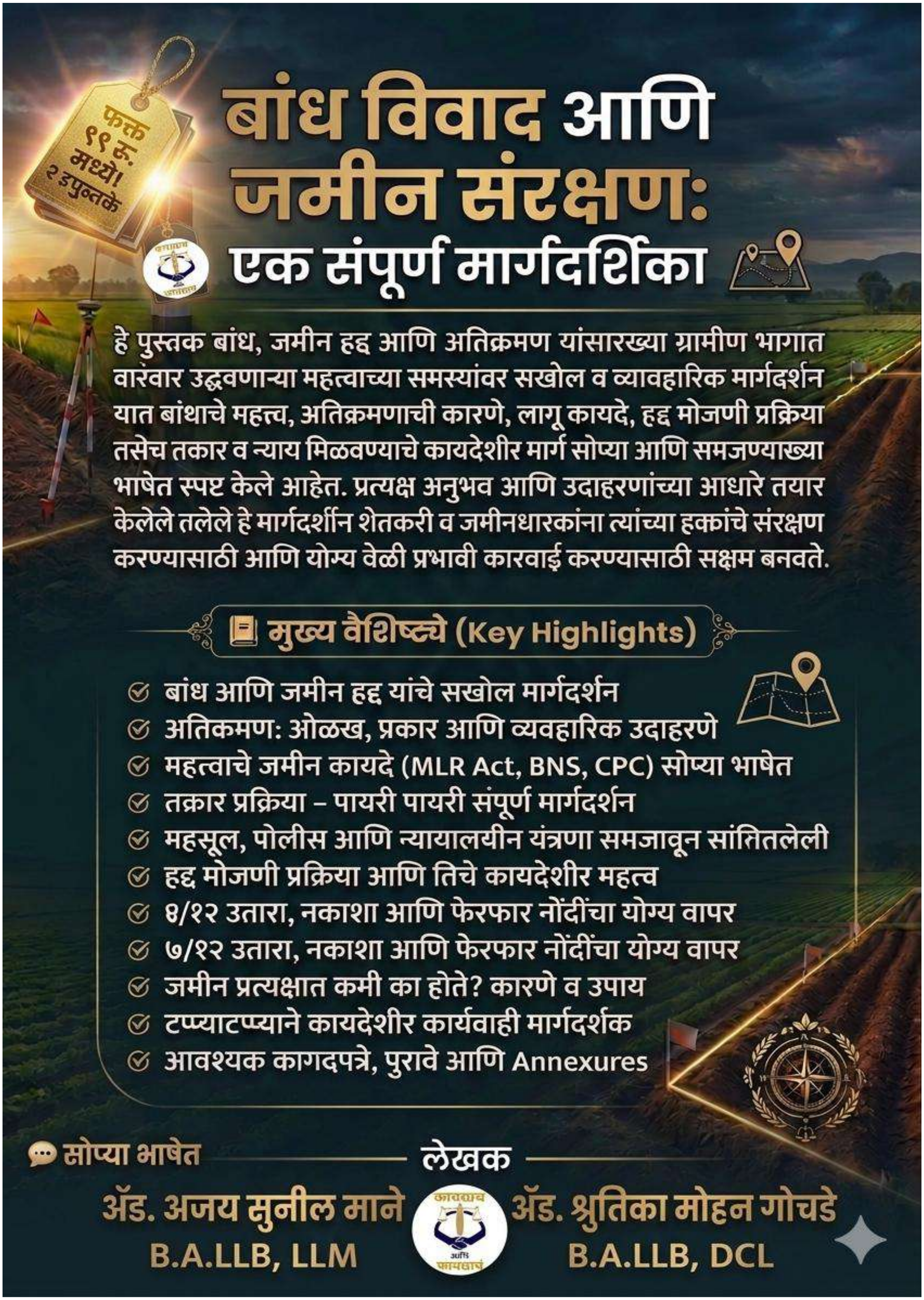
फक्त ९९ रू. मध्ये! २ पुस्तके
बांध विवाद आणि जमीन संरक्षण:
एक संपूर्ण मार्गदर्शिका
हे पुस्तक बांध, जमीन हद्द आणि अतिक्रमण यांसारख्या ग्रामीण भागात वारंवार उद्भवणाऱ्या महत्वाच्या समस्यांवर सखोल व व्यावहारिक मार्गदर्शन यात बांधाचे महत्त्व, अतिक्रमणाची कारणे, लागू कायदे, हद्द मोजणी प्रक्रिया तसेच तक्रार व न्याय मिळवण्याचे कायदेशीर मार्ग सोप्या आणि समजण्याख्या भाषेत स्पष्ट केले आहेत. प्रत्यक्ष अनुभव आणि उदाहरणांच्या आधारे तयार केलेले तलेले हे मार्गदर्शान शेतकरी व जमीनधारकांना त्यांच्या हक्कांचे संरक्षण करण्यासाठी आणि योग्य वेळी प्रभावी कारवाई करण्यासाठी सक्षम बनवते.
मुख्य वैशिष्ट्ये (Key Highlights)
बांध आणि जमीन हद्द यांचे सखोल मार्गदर्शन
अतिकमण: ओळख, प्रकार आणि व्यवहारिक उदाहरणे
महत्वाचे जमीन कायदे (MLR Act, BNS, CPC) सोप्या भाषेत
तक्रार प्रक्रिया – पायरी पायरी संपूर्ण मार्गदर्शन
महसूल, पोलीस आणि न्यायालयीन यंत्रणा समजावून सांतितलेली
हद्द मोजणी प्रक्रिया आणि तिचे कायदेशीर महत्व
४/१२ उतारा, नकाशा आणि फेरफार नोंदींचा योग्य वापर
७/१२ उतारा, नकाशा आणि फेरफार नोंदींचा योग्य वापर
जमीन प्रत्यक्षात कमी का होते? कारणे व उपाय
टप्प्याटप्प्याने कायदेशीर कार्यवाही मार्गदर्शक
आवश्यक कागदपत्रे, पुरावे आणि Annexures
सोप्या भाषेत
लेखक
ॲड. अजय सुनील माने
B.A.LLB, LLM
ॲड. श्रुतिका मोहन गोचडे
B.A.LLB, DCL

“बांध विवाद आणि जमीन संरक्षण: एक संपूर्ण मार्गदर्शिका”

हे पुस्तक बांध, जमीन हद्द आणि अतिक्रमण यांसारख्या ग्रामीण भागात वारंवार उद्भवणाऱ्या महत्त्वाच्या समस्यांवर सखोल व व्यावहारिक मार्गदर्शन करते. यात बांधाचे महत्त्व, अतिक्रमणाची कारणे, लागू कायदे, हद्द मोजणी प्रक्रिया तसेच तक्रार व न्याय मिळवण्याचे कायदेशीर मार्ग सोप्या आणि समजण्यासारख्या भाषेत स्पष्ट केले आहेत. प्रत्यक्ष अनुभव आणि उदाहरणांच्या आधारे तयार केलेले हे मार्गदर्शन शेतकरी व जमीनधारकांना त्यांच्या हक्कांचे संरक्षण करण्यासाठी आणि योग्य वेळी प्रभावी कारवाई करण्यासाठी सक्षम बनवते.

प्रस्तावना:

महाराष्ट्रातील ग्रामीण भागात जमीन ही केवळ मालमत्ता नसून उपजीविकेचे प्रमुख साधन आहे. परंतु वास्तवात पाहता, बांध, जमीन हद्द आणि अतिक्रमण यांसारख्या समस्या अनेक शेतकऱ्यांना सतत त्रास देत असतात. ७/१२ उताऱ्यावर जमीन बरोबर असतानाही प्रत्यक्षात जमीन कमी भासणे, शेजाऱ्यांशी बांधावरून वाद निर्माण होणे, किंवा नकळत अतिक्रमण होणे या सर्व समस्या केवळ आर्थिकच नव्हे तर मानसिक ताणही निर्माण करतात.

अमच्या व्यावहारिक अनुभवातून असे जाणवले आहे की, बहुतांश वेळा योग्य माहितीच्या अभावामुळे आणि उशिरा घेतलेल्या निर्णयांमुळे शेतकऱ्यांचे नुकसान होते. कायदा आपल्या बाजूने असला तरी त्याचा योग्य वेळी आणि योग्य पद्धतीने वापर करणे अत्यंत आवश्यक आहे.

हे पुस्तक याच उद्देशाने तयार केले आहे जमीन हद्द, बांध, अतिक्रमण आणि मोजणी यासंबंधित कायदेशीर व व्यवहारिक बाबी वाचकांना सोप्या भाषेत समजावून सांगण्यासाठी. यात कायदे, प्रक्रिया, पुरावे आणि उपाय यांचे टप्प्याटप्प्याने मार्गदर्शन दिले आहे, जेणेकरून प्रत्येक जमीनधारक स्वतःचे हक्क ओळखू शकेल आणि त्यांचे संरक्षण करू शकेल.

ही मार्गदर्शिका तुम्हाला योग्य वेळी योग्य निर्णय घेण्यास आणि तुमची जमीन सुरक्षित ठेवण्यास नक्कीच मदत करेल, अशी अपेक्षा आहे.

या पुस्तकाची उद्दिष्टे:

- जमीन हद्द, बांध आणि अतिक्रमण या विषयांबाबत स्पष्ट व अचूक माहिती प्रदान करणे
- शेतकरी व जमीनधारकांना त्यांच्या कायदेशीर हक्कांविषयी जागरूक करणे
- बांध वादांची कारणे समजावून सांगून वाद टाळण्याचे मार्ग दाखवणे
- हद्द मोजणी प्रक्रिया आणि तिचे महत्त्व सोप्या भाषेत स्पष्ट करणे
- तक्रार कशी करावी आणि कोणाकडे करावी याचे मार्गदर्शन करणे
- जमीन संबंधित महत्त्वाचे कायदे सुलभ पद्धतीने समजावून सांगणे
- पुरावे कसे गोळा करावेत आणि त्यांचा योग्य वापर कसा करावा हे शिकवणे
- वाचकांना योग्य वेळी योग्य कायदेशीर पावले उचलण्यासाठी सक्षम बनवणे
- अनावश्यक वाद, वेळ आणि आर्थिक नुकसान टाळण्यास मदत करणे
- स्वतःची जमीन सुरक्षित ठेवण्यासाठी एक विश्वासार्ह मार्गदर्शक तयार करणे.

मुख्य वैशिष्ट्ये (Key Highlights)

- ✔ बांध आणि जमीन हद्द यांचे सखोल मार्गदर्शन
- ✔ अतिक्रमण: ओळख, प्रकार आणि व्यवहारिक उदाहरणे
- ✔ महत्त्वाचे जमीन कायदे (MLR Act, BNS, CPC) सोप्या भाषेत
- ✔ तक्रार प्रक्रिया – पायरी पायरी संपूर्ण मार्गदर्शन
- ✔ महसूल, पोलीस आणि न्यायालयीन यंत्रणा समजावून सांगितलेली
- ✔ हद्द मोजणी प्रक्रिया आणि तिचे कायदेशीर महत्त्व
- ✔ ७/१२ उतारा, नकाशा आणि फेरफार नोंदींचा योग्य वापर
- ✔ जमीन प्रत्यक्षात कमी का होते? कारणे व उपाय

- टप्प्याटप्प्याने कायदेशीर कार्यवाही मार्गदर्शक
- आवश्यक कागदपत्रे, पुरावे आणि Annexures

लेखक

श्रुतिका मोहन गोचडे **अजय सुनील माने**

संपर्क:

: ७२६३८८९१९२

: **कायद्याचं आणि फायद्याचं**

ईमेल: asconsultancy69@gmail.com

अनुक्रमणिका (Index)

प्रस्तावना
पुस्तकाची उद्दिष्टे
लेखकाचा संदेश
निष्कर्ष / शेवटचे शब्द

कायद्याचं आणि फायद्याचं

प्रकरण १: बांध म्हणजे काय? त्याचे महत्त्व आणि प्रकार

१.१ बांध म्हणजे काय?

१.२ बांध कोणाचा असतो?

१.३ बांधाचे महत्त्व

१.४ बांध संबंधित समस्या

प्रकरण २: बांध कोरणे – कायदेशीर समज आणि परिणाम

२.१ कायदेशीर व्याख्या

२.२ बांध कोरण्याचे प्रकार

२.३ सिद्ध करण्याचे मार्ग

प्रकरण ३: अतिक्रमण – संकल्पना व व्यवहार

३.१ अतिक्रमणाची व्याख्या

३.२ अतिक्रमणाचे प्रकार

३.३ उदाहरण

३.४ ओळखण्याच्या खुणा

प्रकरण ४: लागू होणारे महत्त्वाचे कायदे

४.१ महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६

४.२ भारतीय न्याय संहिता (BNS), २०२३

४.३ नागरी प्रक्रिया संहिता (CPC)

कायद्यांचं आणि फायद्यांचं

प्रकरण ५: तक्रार यंत्रणा आणि संबंधित अधिकारी

५.१ महसूल विभाग
५.२ पोलीस तक्रार (FIR)
५.३ न्यायालयीन उपाय
५.४ इतर प्राधिकरणे

प्रकरण ६: तक्रार प्रक्रिया – पायरी पायरी मार्गदर्शन

६.१ पुरावे व कागदपत्रे
६.२ तक्रार अर्ज प्रक्रिया
६.३ हद्द मोजणी
६.४ पाठपुरावा
६.५ अधिवक्त्याचा सल्ला

प्रकरण ७: महत्त्वाची कागदपत्रे आणि त्यांचा वापर

७.१ ७/१२ उतारा
७.२ जमीन नकाशा
७.३ फेरफार नोंदी
७.४ ऑनलाइन सेवा

विशेष विभाग: जमीन प्रत्यक्षात कमी का असते?